

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
ORMAN FAKÜLTESİ

PANEL

GÖLLER YÖRESİ
ORMANCILIĞI

21 Mart 1997

Yer : S. D. Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi
Konferans Salonu - ISPARTA
Saat : 14.00

GÖLLER YÖRESİNDE AV ve YABAN HAYATI

Doç.Dr. İdris OĞURLU
S.D.Ü. Orman Fakültesi, Atabey-Isparta

1.GİRİŞ

Akdeniz iklimi ile karasal İç Anadolu ikliminin geçiş zonunda yer aldığından, Göller Yöresi, bitki ve hayvan türleri bakımından çeşitlilik göstermektedir. Yörede yayılış gösteren endemik ağaç ve otsu bitki türleri yanında tıbbi bitkilerin bolluğu da dikkat çekmektedir. Gerek vejetasyon bakımından sahip olduğu zenginlik ve gerekse yöreye adını veren çok sayıdaki göl sayesinde Göller Yöresi'nde yaban hayvanlarının tür sayısı ve populasyon yoğunluğu açısından önemli bir potansiyel bulunmaktadır.

Yaban hayvanlarının ise birçok ülkenin ekonomisinde önemli yeri ve milli gelirlerinde payı olduğu bilinmektedir. Özellikle bu konuya gereken önemi veren ve av-yaban hayatını düzenleyen ülkeler, yaban hayvanlarından hatırı sayılır yararlar sağlamaktadırlar. Bununla beraber, yaban hayatının korunması ve geliştirilmesinin, sadece ekonomik değil, aynı zamanda ekolojik, estetik, ilmi ve hatta ahlaki gerekçeleri olduğu unutulmamalıdır.

Yaban Hayvanları, Göller Yöresi'nde özellikle Milli Park, Tabiatı Koruma Alanı, Yaban Hayatı Koruma-Üretim Sahası gibi koruma altına alınan yerlerde yoğunlaşmaktadır. Aşağıda, Göller Yöresi'nin faunası, av hayvanlarının Yöre'deki yayılışları ve Göller Yöresi'ndeki Yaban Hayatı Koruma-Üretim Sahası, Tabiatı Koruma Alanı gibi koruma statüsüne sahip alanlar tanıtılmaktadır.

2.GÖLLER YÖRESİ FAUNASI

Göller yöresinde tesbit edilen 14 memeli, 52 kuş ve üç de balık türü bulunmaktadır. Tesbit edilen faunanın listesi aşağıda verilmektedir (1-7). Fauna list-

GÖLLER YÖRESİ MEMELİ HAYVAN TÜRLERİ

Sciuridae	Sciurus vulgaris L:	Sincap
Ursidae	Ursus arctos L.	Bozayı
Canidae	Canis lupus L.	Bozkurt
	Vulpes vulpes L.	Tilki
Felidae	Lynx lynx (L.)	Vaşak
	Felis sylvestris	Yabankedisi
Mustelidae	Lutra lutra (L.)	Susamuru
	Meles meles (L.)	Porsuk
	Martes foina (Erleben)	Kayasansarı
	Vormela peregusna	Alasansar
	Mustela nivalis L.	Gelincik
Leporidae	Lepus europaeus (Pallas)	Tavşan
Suidae	Sus scrofa L.	Yabandomuzu
Bovidae	Capra aegagrus (Ersl.)	Yabankeçisi

GÖLLER YÖRESİ KUŞ TÜRLERİ

Podicipedidae	Podiceps nigricollis	Karaboyunlu Batağan	Y
Pelecanidae	Pelecanus onocrotalus	Akpelikan	KG
	Pelecanus crispus	Tepelipelikan	Y-KG
Phalacrocoracidae	Phalacrocorax carbo	Karabatak	Y
Ardeida	Ardea spp.	Balıkçıl	Y
Threskionithidae	Platalea leucorodia	Kaşıkçıkuşu	Y
Ciconiidae	Ciconia ciconia	Leylek	YG
Phoenicopteridae	Phoenicopterus ruber	Alliturna (Flamingo)	Y-KG
Anatidae	Cygnus olor	Sessizkuğu	Y-KG
	Anser anser	Bozkaz	Y
	Anser albifrons	Sakarcakaz	KG
	Tadorna ferruginae	Angıt	Y
	Anas platyrhynchos	Yeşilbaş ördek	Y
	Anas strepera	Bozördek	KG-Y
	Anas penelope	Islıkçın (Fiyu)	KG
	Anas crecca	Çamurcun	KG-Y
	Anas querquedula	Çıkırıkçın	YG-K
	Anas clypeata	Kaşıkçın	KG-Y
	Netta rufina	Macarördeği	Y-KG
	Aythya fuligula	Tepelipatka	KG-Y
	Aythya ferina	Elmabaş	KG-Y
	Melanitta fusca	Kadifeördeği	KG
	Oxyura leucocephala	Dikkukuyruk ördek	Y
Accipitridae	Circus pygarcus	Çayırdelicesi	YG-G
	Circus aeruginosus	Sazdelicesi	Y
	Buteo buteo	Şahin	Y-KG
	Aquila chrysaetos	Kayakartalı	Y-KG
Pandionidae	Pandion haliaetus	Balıkkartalı	Y-YG
Falconidae	Falco peregrinus	Gökdoğan	Y
	Falco tinnunculus	Kerkenez	Y
Phasianidae	Alectoris graeca	Taşkekligi	Y
	Alectoris chukar	Kınalıkeklik	Y
	Coturnix coturnix	Bıldırcın	YG-G
Gruidae	Grus grus	Turna	Y-G
Otididae	Otis tarda	Toy	Y-KG
	Otis tetrix	Mezgeldek	Y
Rallidae	Porzana parva	Yelve	YG-G
	Crex crex	Bıldırcınbeyi	YG-G
	Fulica atra	Sakarmeke	Y
Recurvirostridae	Recurvirostra avosetta	Kılıçgaga	YG
Charadriidae	Pluvialis squatarola	Gümüşyağmurcun	G-KG
Scolopacidae	Scolopax rusticola	Ormançulluğu	KG
	Gallinago gallinago	Suçulluğu	KG
Laridae	Larus minutus	Cücemartı	KG-G
Sternidae	Chlidonias niger	Karasumru	YG-G
	Chlidonias leucopterus	Akkanatlı sumru	YG-G
Picidae	Dendrocopos minor	Küçük ağaçkakan	Y
Motacillidae	Anthus novaeseelandiae	Mahmuzlu incirkuşu	G
Sturnidae	Sturnus vulgaris	Siğircik	Y
Columbidae	Columba spp.	Güvercin	Y
	Streptopelia spp.	Üveyik	Y
Upupidae	Upupo epops	İbibik	YG

GÖLLER YÖRESİ BALIK TÜRLERİ

Esocidae	Esox lucius	Turna balığı
Cyprinidae	Cyprinus sp	Sazan
	Condrostoma	Sazan
	Gobio	Sazan
	Cobitis	Sazan
	Leuciscus	Sazan
Percidae	Lucioperca lucioperca	Levrek

tesindeki memeli türlerden av hayvanı karakterinde olanlara dair bilgiler, yörede 1981 yılına kadar avlanmış hayvanlara ait post, dolgu gibi materyallere ve aynı yıla kadar yöreyle ilgili yapılan sözlü ve yazılı soruşturmalara (1) dayandığı için Ayı ve Alacasansar'ın aktüel durumunu yansıtmayabilir. Diğer türlere ait bilgiler ise "Korunan Alanlar" hakkındaki raporlardan derlenmiştir.

3.GÖLLER YÖRESİNDEKİ AV HAYVANLARININ YAYILIŞ YERLERİ

Bazı memeli türlerin Göller Yöresi'ndeki yayılışına dair bilgiler (1,3,7) aşağıda verilmektedir. Koruma altına alınan alanlarda yaşayan yabani türler buna dahil edilmeyip, "Koruma Üretme Sahaları" bahsinde verilmiştir.

Yabankeçisi (*Capra aegagrus*)

Burdur-Dirmil'in Dasta Dağı, Tefenni'nin Eşler Dağı, Katrancık Dağı, Kargı Dağı, Ağlasun-Çamova (Yabankeçisi Koruma-Üretme Sahası), Isparta-Sütçüler civarı-Kuyucak Dağı, Sap Dağı-Müezzinler mıntıkası,

Bozayı (*Ursus arctos*)

Isparta-Eğirdir-Orman İşletmesinin Zindan Serisi, Duglas, Karacahisar, Çukur, Camili Dağı Borak mevkileri,

Porsuk (*Meles meles*)

Burdur-Aziziye, Kemer, Gölhisar, Yeşilova dolaylarında, Karataş Gölü çevresinde, Isparta-Eğirdir'in Dulup Dağı ve Çukur mevkileri Kovada Gölü civarı,

Sansar (*Martes martes*)

Burdur-Aziziye, Boydüz, Gölde, Elmacık, Akçaviran Köylerinde, Tefenni yaylasında, Yeşilova Dağlarında, Gölhisar, Dirmil'in Asmadağ meşeliklerinde, Karataş Gölü çevresi, Bucak-Melli Köyü, Isparta-Eğirdir-Çukurdere mevkii, Kovada Gölü civarı Senirkent-Garip Köyü civarı, Davras Dağı güneyinde,

Sarpkaya, Sipahiler ve Çandır yöreleri Akdağ havalesinde, Kovada Gölü Milli Parkı'nda.

Alacasansar (*Vormela peregusna*)

Göller Yöresinde bulunduğu TURAN (2) tarafından bildirilmektedir.

Su samuru (*Lutra lutra*)

Burdur-Aksu ve Söğüt çayları, Dalaman çayının en üst mecrasında kalan Evciler, İbecik, Dirmil Köylerinde, Gölhisar Köyünü Dalaman çayına bağlayan kanal içinde.

Vaşak (*Lynx lynx*)

Burdur Gölü Su Kuşları Koruma-Üretim Sahası'nda.

Toy (*Otis tarda*)

Burdur-Bucak ve Tefenli ovaları, Karataş Gölü civarı

Mezgeldek (*Otis tetrax*)

Burdur ili dahilindeki düzlüklerde yaşamaktadır.

4.GÖLLER YÖRESİNDEKİ YABAN HAYATI KORUMA-ÜRETME SAHALARI

Göller Yöresi'nde 5 ayrı yerde Av ve Yaban Hayatı Koruma-Üretim Sahası vardır. Bunlar hakkında aşağıda bilgi verilmektedir:

1. Eğirdir-Kovada Gölü Yaban Hayatını Geliştirme Sahası (Kasnak Ormanından Aşağı Gökdere'ye kadar)

2. Beyşehir Gölü Hacı Akif Adası Av Hayvanı Koruma-Üretim Sahası

3. Burdur Gölü Su Kuşları Koruma-Üretim Sahası

38 125 hektar genişliğinde, özellikle Dikkuyruk Ördek (*Oxyura leucocephala*)'nin kışladığı ve ayrıca 200 000' e yakın sokuşunun konakladığı bir alan olması (3) sebebiyle koruma sahası olarak tefrik edilmiştir.

Su kuşlarından Kuğu, Flamingo, Kaşıkgağa, Pelikan, Balıkçıl-Ördek-Kaz türleri, Meke, Karabatakdan başka Kartal, Doğan, Şahin, gibi yırtıcı kuşlar ve Kurt, Tilki, Vaşak gibi memeli türlerin yoğunlaştığı bir sahadır.

Türkiye'nin ilk RAMSAR sahalarından ve önemli sulakanlarından olan Burdur Gölü'nün Avrupa ve Türkiye'de Kışortası Sokuşları Sayımlarının başladığı 1967 yılından beri dünyadaki Dikkuyruk popülasyonlarının yarısından fazlasını barındırdığı bilinmektedir (4). Gölün Dikkuyruk ve diğer sokuşları bakımından arzettiği önem ve maruz kaldığı tehlikeler, özellikle 1992 yılından beri sürdürülen periyodik gözlemlerle tespit edilmeye çalışılmaktadır.

Şubat 1991'de Göl'de sayılan ve Dikkuyruk için o zamana kadar kaydedilen en yüksek rakam olan 10 927 birey, bu türün geleceğine dair ümit

uyandırmıştır. Fakat, o yıldaki iyimser tahminlerin aksine, müteakkip yıllarda Dikkuyruk sayılarında hızlı bir düşüşle karşılaşmıştır. Mesela, Ocak 1996'da Göl'de ancak 263 Dikkuyruk sayılabilmektedir (4).

Burdur Gölü'nde kışortası yapılan gözlemlerde sayılarında büyük düşüş kaydedilen diğer türler arasında, Karaboyunlu Batağan (*Podiceps nigricollis*), Sakarca Kazı (*Anser albifrons*) ve Tepelipatka (*Aythya fuligula*) önde gelmektedir. Ancak yine de bunlarda kaydedilen düşüş Dikkuyruklardaki azalma kadar dikkat çekici değildir.

Kuşların sonbahar göçü sırasında sığınaklarına konak yeri olarak hizmet ettiği için, Burdur Gölü, bu yönüyle de ayrı bir öneme sahiptir. Yapılan sayımlar (4) Burdur Gölü'nün Eylül-Aralık ayları arasında, başta Sakarmeke (*Fulica atra*), Elmabaş patka (*Aythya ferina*) ve Karaboyunlu batağan (*Podiceps nigricollis*) olmak üzere, büyük sayılarda sığınaklarına ev sahipliği yaptığını göstermektedir.

Kış aylarında Burdur Gölü'ndeki Dikkuyruk ve diğer sığınak popülasyonlarının azalma sebepleri arasında, Göl'deki tabii dengenin bozulması, azalan su seviyesi ve kirlilik gösterilmektedir (5). Göl'ün kuzeydoğu kıyılarına yakın bir bölgede inşaatı süren Isparta Organize Sanayi Bölgesi ve Göller Bölgesi Havaalanı sebebiyle habitat kayıpları ve pollusyon zararlarının artmasından endişe edilmektedir. Zira, Yörede planlanan 160 fabrika kapasiteli Isparta Organize Sanayi Bölgesi'nin ve Burdur Gölü'nün Kuzeydoğu sınırlarını çevreleyecek olan havaalanı inşaatının planlanmasında, çevresel faktörlerin hiçbir şekilde dikkate alınmadığı ve her iki projenin de Göl'e büyük zarar verebileceği iddia edilmektedir. Hukuki dava konusu olan bu problem adli mercilere intikal etmiş, Danıştay, 1994 yılı başında Av ve Yaban Hayatını Koruma-Geliştirme ve Tanıtma Vakfı'nın Isparta Organize Sanayi Bölgesi aleyhine açtığı davada, yürütmeyi durdurma kararı almıştır^(*). Keza, Doğal Hayatı Koruma Derneği tarafından Havaalanı inşaatının durdurulması talebiyle açılan davada Danıştay yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir (5).

Gerçekten, bu iki yatırımın projesiyle ilgili hiç bir ekolojik değerlendirme yapılmamış olması ve Göl'e yakınlıkları dolayısıyla yapacakları olumsuz etkiler, Göl'ün geleceği açısından kaygı uyandırmaktadır. Zira, bunların tamamlanması halinde bir yandan Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alacak 160 fabrikanın ortaya

(*)Danıştay 6. Dairesinin OSB'ye seçimine dair karar metninde iptal kararının gerekçeleri şöylece ifade edilmektedir:

"Bilirkişi raporunda belirtilen nedenlerle, uluslararası nitelikte bir sulakalan olan ve ender nitelikli sığınaklarını barındıran Burdur Gölü yakınında kurulması planlanan Organize Sanayi Bölgesi'nin gerçekleşmesi halinde, Burdur Gölü ve su toplama havzalarının kirleneceği ve burada yaşayan canlıların zarar göreceği, bu haliyle dava konusu ve yer seçimi işleminin 3958 sayılı yasa (Ramsar Sözleşmesi'nin onaylanması ile ilgili 28.12.1993 tarihli yasa) hükümlerine aykırı olduğu açıktır. Bu durumda, Burdur Gölü Gümüşgün (Baladız) mevkiinde yapımına başlanılan Organize Sanayi Bölgesi'nin Burdur Gölü su toplama havzası ve uzun mesafeli koruma alanı içinde yer aldığı, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine göre bu alanda kiretici nitelik taşıyan sıvı, gaz ve katı atıklar üreten yeni sanayi kuruluşlarına izin verilemeyeceği, yerleşik bulunan mevcut tesislerin de bu koruma alanından uzaklaştırılmalarının esas olduğu, diğer taraftan sanayi türü yapılaşmanın, sözü edilen yönetmelik maddesinde öngörülen yapılaşma türüne aykırı düştüğü ve Organize Sanayi Bölgesi'nin Burdur Gölü ve çevresinde hava ve su kirliliği yaratacağı, doğal yaşamı etkileyerek, biyolojik ve ekolojik dengenin bozulmasına yol açacağı ve bu haliyle yukarıda anılan yasaya aykırı olduğu sonucuna varılmıştır."

çıkarcacağı kirlilik Göl'ü tehdit edecek, diğer yandan ise kış aylarında yüzbinlerce kuşun yaşadığı Göl'ün yakınına inip-kalkan uçaklar kuşların uçuş güvenliğine ve Göl'deki diğer canlı populasyonlarına zarar verecektir.

Dikkuyruklar üzerindeki avlanma baskısı yakın zamanlara kadar ciddi bir problem teşkil etmiştir. Bununla beraber, sahada av yasağının getirilmesi, caydırıcı cezalar ve eğitim kampanyaları sayesinde bu baskı azaltılabilmektedir. Buna rağmen populasyondaki azalmanın sebepleri arasında 1991 yılından beri kısmen de olsa sürdürülen kaçak avlanmanın etkisine de dikkat çekilmektedir (4). Burdur Gölü'nde kaydedilen Dikkuyruk sayısındaki düşüşte İç Anadolu ve Doğu Anadolu'daki üreme alanlarındaki görülen olumsuz faktörlerinde rol oynadığı düşünülebilir. Ancak, bunun Göl'de kışlayan Dikkuyruk populasyonunu 1000 bireyden fazla etkilemediği zannedilmektedir (4).

4.Karataş Gölü Yaban Hayatı Koruma-Üretim Sahası

Burdur ilinin Kaş ve Kemer ilçeleri arasında yer alan Karataş Gölü ve çevresindeki kanallar sulu alanlarının geçit bölgesinde yer aldığından kuşlar için önemli bir barınma ve kışlama merkezi hüviyetindedir. Bu saha 1995 yılında korumaya alınmıştır (7). Ördek türleri (Yeşilbaş, Dikkuyruk, Bozördek) Kaz, Angut, Kuğu, Pelikan, Flamingo, Karabatak, Leylek, Yalıçapkını, Sığırcık, Güvercin, Toy kuşu, Domuz, Kurt, Tilki, Porsuk, Gelincik, Tavşan, Sazan, Levrek, İstakoz, Su yılanı sahada tespit edilen türler arasındadır.

5.Burdur-Ağlasun-Çamova Yaban Keçisi Koruma-Üretim Sahası

Sahada yoğunluğu bilinmeyen bir Yabankeçisi (*Capra aegagrus*) populasyonu yaşamaktadır.

6.Karakuyu (Çapalı) Depolaması

Karakuyu, DSİ'nin su depolama çalışması neticesinde ortaya çıkmış 1099 hektar genişliğinde bir göl olup, Ankara-Antalya karayolu güzergahında, Dinar kavşağından 10 km ileride yer almaktadır. Göl ve çevresinde Sakarmeke, Leylek, Balıkçıl, Yalıçapkını gibi kuş türlerinin yanısıra Sincap, Tavşan gibi memeliler ve Turnabalığı, Sazan gibi balık türleri dikkati çekecek derecede çoğalmışlardır.

Göl'ün suları Dinar ilçesini geçerek Büyük Menderes nehrine kavuşmaktadır. Karakuyu Akdeniz iklimine geçiş zonunda bulunması dolayısıyla bitki türleri bakımından çeşitliliğe sahiptir. Burdur, Eğirdir ve Işıklı gölleri arasında olan Karakuyu, bazı kışlarda donan bu göllerin aksine kaynak sularıyla beslendiği için donmamaktadır. Bu özelliği sayesinde muhtelif kuş türlerini cezbetmekte, ancak bu durum kışın ağır bir av baskısına da yol açmaktadır.

Karakuyu'nun koruma statüsü yoktur.

5.MİLLİ PARKLAR

Kızıldağ Milli Parkı

Şarkikaraağaç'ın 5 km güneyinde olup Beyşehir Gölü' nün Kuzey ve Batı kıyılarını içine almaktadır. Parkın odak noktasında 164 ha genişliğinde saf sedir ormanı vardır. Milli Park'ın bitki örtüsünü sedirden başka ardıç ormanları ile kavak ve-söğüt oluşturmaktadır.

Milli Park ile ilgili kayıtlarda, fauna hanesinde Tavşan ve Keklikle birlikte 250 civarında kuş türünün bulunduğu bildirilmektedir.

Kovada Gölü Milli Parkı

Eğirdir ilçesi mülki hudutları içinde ve Eğirdir Gölü'nün güneyinde yer almaktadır. Kovada Gölü'nü ve göl civarındaki orman alanını içine almaktadır. Zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. Bunlar arasında Kızılçam, Karaçam, Ardıç ve Meşe türleri, Sandal, Kocayemiş, Çitlembik, Mersin, Akçakesme, Menengiç, Muşmula, Tesbih ağacı sayılabilir.

Yabani hayvan türleri: Memelilerden Kurt, Domuz, Sansar, Porsuk, Tilki, Tavşan ve Sincap; Kuşlardan Ördek, Kaz, Angut, Keklik ve Çulluk' tur. Göl sularında, balıklardan Sazan ve Levrek ile ayrıca istakoz bulunmaktadır. Milli Park çevresi Kasnak Ormanı Serisi ile Aşağı Gökdere Köyü'ne kadar "Yaban Hayatını Geliştirme Sahası olarak tefrik edilmiştir.

6. TABİATI KORUMA ALANLARI

Göller Yöresi'nde 2 adet Tabiatı Koruma Alanı bulunmaktadır. Bunlar hakkında aşağıda kısaca bilgi verilmektedir:

Kasnak Meşesi Tabiatı Koruma Alanı

Eğirdir ilçesine 25 km mesafede, Yukarı Gökdere Orman İşletme Şefliği'ne bağlıdır. 1300 ha'lık *Quercus vulcanica* ormanı vardır.

Sütçüler Sığla Ormanı Tabiatı Koruma Alanı

Ülkemizin endemik bir türü olan Sığla Ağacı (*Liquidamber orientalis*)'in elit ve izole bir yayılış gösterdiği bir ekosistemdir. Sütçüler Orman İşletme Müdürlüğü Söğütdağı Şefliği hudutları içindedir.

7.TABİAT PARKLARI

Göller Yöresi'nde 2 adet Tabiat Parkı bulunmaktadır. Bunlar hakkında aşağıda kısaca bilgi verilmektedir.

Gölcük Tabiat Parkı

Isparta-Merkez-Yakaören Köyü hudutları içinde kalan bir krater gölüdür. Isparta şehrine içme suyu temin eden ve halkın gününbirlik dinlenme ihtiyacına cevap veren bir yerdir. Park içinde bir orman içi dinlenme yeri de bulunmaktadır.

Yazılıkanyon Tabiat Parkı

Sütçüler ilçesi mülki hudutları dahilinde; 600 hektarlık bir alanı kapsamaktadır.

8. SONUÇ ve ÖNERİLER

"Yaban Hayatı Koruma ve Üretme Sahaları", "Milli Parklar", "Tabiatı Koruma Parkı" ve "Tabiatı Koruma Alanları" ndan başlayarak yöredeki yabani hayvan türlerinin populasyon yoğunluklarını tesbit edilmesi, koruma çalışmalarının planlanması için en temel ihtiyaç ve yapılması gereken en önemli işlerdir. Bunun için, sözkonusu sahalarda periyodik gözlemlerin yapılması gerekmektedir. Aksi takdirde, yörenin yaban hayatına dair gerçeğe uygun bilgi üretmek, hatta korunan populasyonlardaki olumlu veya olumsuz gelişmeler hakkında fikir yürütmek mümkün olmayacaktır (8).

Yukarıdaki husus yerine getirildikten sonra, yöredeki yaban hayatını etkileyen olumsuz faktörlere karşı alınacak tedbirlerin neler olabileceği kararlaştırılmalıdır. Türkiye'nin genel problemi olan, dolayısıyla Göller Yöresi'nde de etkisi hissedilen OGM ile Milli Parklar Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü çalışmaları arasındaki koordinasyon eksikliğinin giderilmesi için çalışmalar yapılmalıdır (9). Çünkü, ormanların hem işletme faaliyetine sahne olması hem de yaban hayatını bünyesinde barındırmakta olması, OGM ve MPAGM tarafından müştereken ele alınıp planlamasını gerektirmektedir. Bu amaçla Göller Yöresi ormanlarında yapılması gereken çalışma ve düzenlemeler şunlardır:

- 1- Orman Amenajmanı planlarında yaban hayatının korunmasına yönelik standart esaslara yer vermek (9),
- 2- İşletme amacının tesbitinde ormanın yaban hayvanı üretimi fonksiyonunu da gözönünde bulundurmak,
- 3- Yöredeki yaban hayatı sahalarının amenajman ve işletme-faydalanma planlarını hazırlamak,
4. Özel yaban hayvanı türlerinin ekolojik isteklerini dikkate alarak, orman işletme planında bu hayvanların ihtiyaçlarına da cevap verecek tedbirlere yer vermek (10).

9. KAYNAKLAR

1. HUŞ, S., ve E. GÖKSEL., Türkiye Av Hayvanlarının Yayılış Yerleri, İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi B, 31, 2, 1981, 68-81.
2. TURAN, N., Türkiye'nin Av ve Yaban Hayvanları Kuşlar, OGM Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayın ve Tanıtma Şube Müdürlüğü Matbaası, Ankara 1990, 274 Sh.
3. T.C. Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü Av ve Yaban ve Yaban Hayatı Daire Başkanlığı'na Sunulan Raporun Eki, Burdur Gölü Su Kuşları Koruma ve Üretme Sahası Tefrik ve Tesisine dair Ön Etüd Raporu, Sayı: MPG.AYHD.1.KS.16.01;Tarih: 19/07/1993, 3 sh.
4. DHKD, Burdur Gölündeki Dikkuyrukların Hızlı Azalışı, Kelaynaktan Haberler, 1996 (8) 5. 5.YARAR, M., Yargı Burdur Gölünü Korumaya Kararlı, Kelaynaktan Haberler, Sayı 57, 1995
6. GÖNÜLKIRMAZ, S., DSİ Karakuyu Depolaması Bir Cennet Oldu, Kelaynaktan Haberler, 55, 1994.
7. T.C. Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü Av ve Yaban Hayat Daire Başkanlığı'na sunulan raporun eki: Karataş Gölü Yaban Hayatı Koruma Sahası Tefrik ve Tesisine dair Ön Etüd Raporu, Tarih: 23/01/1996, Sayı: 5.09.M.G/33, 5 sh.
8. OĞURLU, İ., Av Kaynaklarımızın Azalma Sebepleri ve Geliştirilmesi İmkanları, TC Orman Bakanlığı I. Ormancılık Şurası, -5 Kasım 1993, Ankara, Tebliğler ve Ön Çalışma Grubu Raporları, Cilt 2, 121-132.
9. OĞURLU, İ., Ormancılık ve Yaban Hayatı Koruma-Üretme Çalışmalarının Koordinasyonu Üzerine Bir Deneme, KTÜ. I.Ulusal Ormancılık Kongresi, 23-25 Ekim 1995, Trabzon, Bildiriler Kitabı-3.Cilt, 190-202.
- 10.OĞURLU, İ., İşletme Ormanlarında Yaban Hayatı Habitatlarının Düzenlenmesi, İ.Ü Orman Fakültesi Dergisi, B, 38, 2, 1988, 120-136.